

Bruxelles je sad vrlo razočaran

Iskusniji kolege u Europarlamentu kažu kako se ne sjećaju da je vlada neke nove članice tako brzo izgubila vjerodostojnost

Razgovarala:

SANDRA BARTOLOVIĆ

Fotografije:
PIXSELL,
24SATA

Express: Predsjednik Josipović ustvrdio je kako je 'Lex Perković' Hrvatskoj nanio veliku štetu. Kakva je šteta i tko je za nju odgovoran?

Za štetu i narušen ugled Hrvatske unutar EU krivi su kolektivno premijer Milanović i njegova vlada te zastupnici Kukuriku koalicije u Saboru koji su izglasali izmjene Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s članicama EU 28. lipnja. Predsjednik Josipović, koji je posredno i u sukobu interesa u vezi sa

slučajem Perković, nije ništa učinio da spriječi takve izmjene Zakona, nego sad ex-post tumači javnosti kako, eto, taj zakon možda i nije dobar. Čini mi se premalo za državnika i pritom profesora kaznenog procesnog prava. Podsjećam da su svi zastupnici HDZ-a, nakon oštrog govora predsjednika Karamarka, tada napustili sabornicu. Nismo htjeli sudjelovati u njihovu izigravanju dogovorenog u pristupnim pregovorima. Nema dvojbe da je samo dva dana prije članstva u EU vladajuća koalicija poništila višestranački politički konsenzus o Europi u Hrvatskoj, koji je u Saboru postojao od Deklaracije od 18. prosinca 2002. Oni su

donijeli štetne izmjene tog zakona, odbili sve konstruktivne amandane oporbe na Zakon o suradnji Vlade i Sabora u europskim poslovima i na kraju odustali od prihvaćanja Deklaracije Sabora u povodu članstva u EU. Zbog svega toga i ne čudi da kancelarka Merkel nije došla u Zagreb na proslavu ulaska u EU.

Express: SDP će predložiti istražno povjerenstvo za 'Lex Perković', s predsjednikom HDZ-a Karamarkom, kojeg namjeravaju i ispitati, u želji da dokažu da je HDZ štitio Perkovića?

SDP može predložiti što god želi, o tome će se HDZ očitovati na idućoj sjednici Sabora. Mislim da bi SDP-u bilo bolje da precizno kaže kada će Sabor ukinuti vremensko ograničenje izvršenja

EUN-a za kaznena djela počinjena prije 2002. Trebalo bi izmijeniti i članak Zakona koji se tiče zastare kao apsolutnog razloga za odbijanje izvršenja naloga jer ni taj element nije na odgovarajući način prenesen iz sadržaja Okvirne odluke EU.

Express: Uistinu, zašto se HDZ u 18 godina svoje vladavine nije ozbiljno pozabavio slučajem Perković, nego je DORH tri puta, u vašim mandatima, izvijestio da nema elemenata za pokretanje istrage. Perković je uživao političku zaštitu HDZ-a?

To je pitanje za DORH, a ne za mene. Počinitelji kaznenih djela trebaju u pravnom postupku odgovarati za svoja nedjela, bez obzira na to gdje su počinjena i tko ih je počinio. Podsjećam da smo 2010. promijenili Ustav i da bismo omogućili predaju vlastitih dr-

O PROBLEMU: PA 2010. SMO PROMIJENILI USTAV DA BI OMOGUĆILI IZRUČENJA U EU

Europarlamentarac, o narušenom ugledu

žavljana pravosudnim tijelima druge članice EU sukladno *acquisu*. Uostalom, provedba Okvirne odluke o EUN-u bila je mjerilo za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 24. Stoga je i donesen Zakon o pravosudnoj suradnji, s čijim je sadržajem bio upoznat Nacionalni odbor za praćenje pregovora, a opozicija tada nije imala nikakvih primjedbi. Cijeli smisao ovog instrumenta je da se temelji na povjerenju između država članica i da se izbjegne nekažnjavanje teških kaznenih djela u EU. Ne smije se zaboraviti da SDP u raspravi o ustavnim promjenama nije mario za EUN. Tada su uvjetovali svoju potporu pri glasanju za cijeli paket limitiranjem broja zastupnika Sabora iz dijaspore na tri, što nije imalo nikakve veze s pregovorima i članstvom u EU, niti je Hrvatsku to itko tražio.

Express: Ministar Miljenić je, nakon oštrog sukoba s Bruxellesom u kojem smo morali popustiti, poručio da 'ne moramo više skakati kada Europa kaže hop', ali zar nismo upravo to opet napravili?

Meni se čini da ministar, a ni premijer, ne razumiju metodologiju pristupnih pregovora jer u njima nisu sudjelovali. Ne uzimaju u obzir složene okolnosti u kojima su vođeni, niti da dogovoreno treba poštivati. Čak se nisu ni konzultirali s EK kad su radili na lipanjskim izmjenama Zakona. Kukuriku koalicija je dobila članstvo Hrvatske u EU kao političko naslijeđe

HDZ-ove vlade. A posljednjih godinu i pol dana nizom zakonskih prijedloga aktualna vlast je pokazala da se ne može identificirati s postignućima iz pristupnih pregovora - kao npr. o policiji, o javnim izvršiteljima, o sprečavanju sukoba interesa, o HRT-u i sad o pravosudnoj suradnji. Oni kao da ne shvaćaju kako funkcionira EU i kakvo je ozračje u EU u vezi s politikom proširenja. Hrvatska je samo zahvaljujući vještoj diplomaciji HDZ-ove vlade izbjegla postpristupni monitoring. Nezreli potezi ove vlade sada daju za pravo onima u EU koji su mislili da je i Hrvatskoj trebalo uvesti sličan mehanizam koji imaju Bugarska i Rumunjska. Što skorija izmjena Zakona jedini je izlaz iz ove situacije.

Express: Kako su u Bruxellesu odjeknuli potezi službenog Zagreba? Je li hrvatska vjerodostojnost ozbiljno narušena ili smo mi od 'buhe napravili slona'?

Ovo je vrlo ozbiljna tema. A iskusniji kolege u EP-u kažu mi da se ne sjećaju da je vlada neke nove zemlje članice ovako brzo izgubila vjerodostojnost. Komentari su loši, a relativiziranje razmjera štete u domaćem medijskom prostoru dolazi od onih koji bi rado prikriili sramotu koju su nanijeli ugledu Hrvatske. Čak i nekonzistentno korištenje argumenta i razloga koji ne stoje - mogućnost prevelikog broja starih zahtjeva koji bi opteretio sudove, navodna zaštita branitelja od univerzalne nadležno-

sti u nekim članicama, inzistiranje na jednakom tretmanu Hrvatske, a zapravo je riječ o iznimci - pokazuju da ova vlast svojom tvrdoglavošću Hrvatsku dovodi u politički položaj unutar EU u kojem je manje ravnopravna nego što bi trebala biti. Umjesto da Vlada čini sve za što učinkovitije korištenje EU fondova, sad nam prijeti da se ta sredstva ne isplaćuju slijedom zaštitne mjere iz odredbe čl. 39. Akta o pristupanju.

Express: Jesu li se vladajući opravdano uznemirili i uzrujali zbog 'neprimjerena tona' Viviane Reding i optužbi da Hrvatska štiti komunističke zločince?

Povjerenica Reding poznata je po čvrstim stavovima prema svim članicama, a bila je takva i u pristupnim pregovorima spram Hrvatske. Vlada traži alibi za svoje propuste i, prema mom mišljenju, sasvim nerazumljive i kapriciozne poteze. Bolje da se uznemire zbog činjenice da je Hrvatska u ovako negativnom kontekstu na dnevnom redu Komisije.

Express: Premijer Milanović optužio je Reding da se služi jezikom i argumentima Hrvatske opozicije. Jeste li je vi iz HDZ-a brifirali?

U vrijeme suvremene trenutačne komunikacije, sve EU institucije prate zbivanja u Hrvatskoj na dnevnoj bazi, a dobivaju i izvješća svojih predstavništava u Zagrebu. Naš je cilj da ovaj pogrešan potez Vlade ne ostavi šire negativne posljedice za Hrvatsku kao članicu EU.